

İRAB ÖRNEKLERİ 4

(Kıvrallı Erkek Çoğullar)

(Cem'i Müzekker Sâlim)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

İRAB ALAMETLERİ

Harf

Hazif

Hareke

Bazı kelimelerin sonundaki
irab deęişiklikleri **hareke** ile olur.

كِتَابٍ

كِتَابًا

كِتَابٌ

Bazı kelimelerin sonundaki
irab deęişiklikleri **harf** ile olur.

كِتَابِيْنِ

كِتَابَانِ

Hazif şeklindeki irab alameti de üç kısımdır:

Harekenin hazfi (sükun)

Kelimenin sonunun hazfi

Nûn'un hazfi

Kurallı erkek çoğulların irabı
harf ile yapılır.

Mecrur

مُدِيرٌ

Mansub

مُدِيرًا

Merfu'

مُدِيرٌ

*Tekil
İsim*

مُدِيرِينَ

Ye

مُدِيرِينَ

Ye

مُدِيرُونَ

Vav

*Kurallı
Erkek
Çoğul*

Birinci rnek

İsim Cümlesi

هُم مَشْغُولُونَ

Onlar
meşguldürler.

Şunları
arıyoruz:
Müpteda
Haber

↓
مَسْغُوتُونَ

هَمْزٌ

İsim cümlesi

Haber

Müptedâ

Cümlenin öğeleri

Merfu'

Mahallen Merfu'

İrab durumu

Vav harfi

Mebni

İrab alameti

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

مَشْغُولُونَ	هُم	İsim cümlesi
Haber	Müptedâ	Cümlenin öğeleri
Merfu'	Mahallen Merfu'	İrab durumu
Vav harfi	Mebni	İrab alameti

هُم : Müpteda, munfasıl zamir, sükun üzerine mebni, mahallen **merfu'**.

مَشْغُولُونَ : Müptedanın haberi, **merfu'**, ref alameti ötre yerine geçen **vav**, çünkü kurallı erkek çoğul.

İkinci örnek

Fiil Cümlesi

رَجَعَ الْمُهَنْدِسُونَ إِلَى الْمَكْتَبِ

Mühendisler
büroya döndüler.

Şunları
arıyoruz:

Fiil

Fâil

Mef'ûl

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

إِلَى الْمَكْتَبِ		↓ الْمُهَنْدِسُونَ	رَجَع	Fiil cümlesi
Câr-Mecrur		Fâil	Fiil	Cümlenin öğeleri
Mecrur	— —	Merfu'	— —	İrab durumu
Kesra —	— —	Vav harfi	— —	İrab alameti

إِلَى الْمَكْتَبِ	↓ الْمُهَنْدِسُونَ	رَجَعَ	Fiil cümlesi
Câr-Mecrur	Fâil	Fiil	Cümlenin öğeleri
Mecrur	--	Merfu'	İrab durumu
Kesra _	--	Vav harfi	İrab alameti

رَجَعَ : Mazi fiil, fetha üzerine mebni, **irabda mahalli yok.**

الْمُهَنْدِسُونَ : Fâil, **merfu'**, ref alameti damme yerine geçen **vav**,
çünkü kurallı erkek çoğul.

إِلَى : Harf-i cerr, sükun üzerine mebni, **irabda mahalli yok.**

الْمَكْتَبِ : **ilâ** ile **mecrur**, cer alameti **kesra**.

(Câr ve mecrur رَجَعَ fiili ile alakalı / müteallık.)

Üçüncü örnek

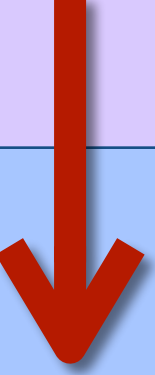
Fiil Cümlesi

شَكَرَ كَمَالَ الْمُدَرِّسِينَ

Kemal öğretmenlere
teşekkür etti.

Şunları
arıyoruz:
Fiil
Fâil
Mef'ûl

 الْمُدْرَسِينَ	كَمَالٌ	شَكَرَ	Fiil cümlesi
Mef'ul	Fâil	Fiil	Cümlenin öğeleri
Mansub	Merfu'	— —	İrab durumu
Ye harfi	Damme ء —	— —	İrab alameti

↓ الْمُدْرَسِينَ	كَمَالٌ	شَكَرَ	Fiil cümlesi
Mef'ul	Fâil	Fiil	Cümlenin öğeleri
Mansub	Merfu'	--	İrab durumu
Ye harfi	Damme ۡ	--	İrab alameti

شَكَرَ : Mazi fiil, fetha üzerine mebni, irabda mahalli yok.

كَمَالٌ : Fâil, merfu', ref alameti damme.

الْمُدْرَسِينَ : Mef'ûl, mansub, nasb alameti fetha yerine geçen ye, çünkü kurallı erkek çoğul.

Dördüncü
örnek

Fiil Cümlesi

صَلَّيْتُ فِي الْمَسْجِدِ مَعَ الْمُسْلِمِينَ

Camide
müslümanlarla
namaz kıldım.

Şunları
arıyoruz:

Fiil

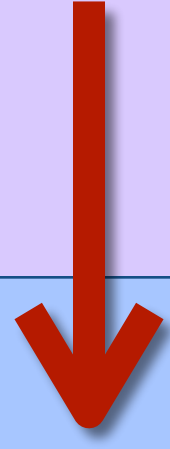
Fâil

Mef'ûl

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

مَعَ الْمُسْلِمِينَ		فِي الْمَسْجِدِ		صَلَّيْتُ		Fiil cümlesi
Câr-Mecrur		Câr-Mecrur		Fiil + Fâil		Cümlenin öğeleri
Mecrur	— —	Mecrur	— —	Fail: zamir Mahallen Merfu'	İrab durumu	
Ye harfi	— —	Kesra _	— —	Mebni	İrab alameti	

مَعَ الْمُسْلِمِينَ		فِي الْمَسْجِدِ		صَلَّيْتُ	Fiil cümlesi
Câr-Mecrur		Câr-Mecrur		Fiil + Fâil	Cümlenin öğeleri
Mecrur	--	Mecrur	--	Fail: zamir Mahallen Merfu'	İrab durumu
Ye harfi	--	Kesra _	--	Mebni	İrab alameti

صَلَّيْتُ : Mazi fiil, sükun üzerine mebni, irabda mahalli yok.

تُ : Muttasil zamir, damme üzerine mebni, ref' mahallinde, fâil.

فِي : Harf-i cerr, sükun üzerine mebni, irabda mahalli yok.

الْمَسْجِدِ : Fî ile mecrur, cer alameti kesra.

مَعَ : Harf-i cerr, fetha üzerine mebni, irabda mahalli yok.

الْمُسْلِمِينَ : Mea ile mecrur, cer alameti kesra yerine geçen ye harfi.

Kurallı erkek çoğulların sonunda yer alan nûn harfi,
irab alameti değildir.

Tekil kelimedeki **tenvin** yerine geçmektedir.

Kurallı erkek çoğul muzaf olduğu zaman
bu nûn harfi düşer.

Beşinci örnek

İsim Cümlesi

مُدَّرِّسُو الْمَدْرَسَةِ صَابِرُونَ

Okulun
öğretmenleri sabırlıdırlar.

Şunları
arıyoruz:
Müpteda
Haber

Nun harfi düşmüş.
Muzaf olduğu için

صَابِرُونَ

مُدْرَسُو الْمَدْرَسَةِ

İsim cümlesi

Haber

Müptedâ

Cümlenin öğeleri

Merfu'

Merfu'

İrab durumu

Vav harfi

Vav harfi

İrab lameti

Nun harfi düşmüş. Muzaf olduğu için		
صَابِرُونَ	مُدْرَسُو الْمَدْرَسَةِ	İsim cümlesi
Haber	Müptedâ	Cümlenin öğeleri
Merfu'	Merfu'	İrab durumu
Vav harfi	Vav harfi	İrab alameti

مُدْرَسُو الْمَدْرَسَةِ : Müpteda, merfu', ref alameti ötre yerine geçen vav, çünkü kurallı erkek çoğul. (İsim tamlaması. مُدْرَسُو : muzaf, الْمَدْرَسَةِ : muzafun ileyh.)

صَابِرُونَ : Müptedanın haberi, merfu', ref alameti ötre yerine geçen vav, çünkü kurallı erkek çoğul.

Altıncı örnek

Fiil Cümlesi

رَأَيْتُ مُدْرِسِي الْمَدْرَسَةِ

Okulun
öğretmenlerini
gördüm.

Şunları
arıyoruz:

Fiil

Fâil

Mef'ûl

Kur'an'i

Anlayarak Okuma Rehberi

مُدْرِسِي الْمَدْرَسَةِ

رَأَيْتُ

Fiil cümlesi

Mef'ul

Fiil + Fâil

Cümlenin öğeleri

Mansub

**Fail: zamir
Mahallen Merfu'**

İrab durumu

Ye harfi

Mebni

İrab alameti

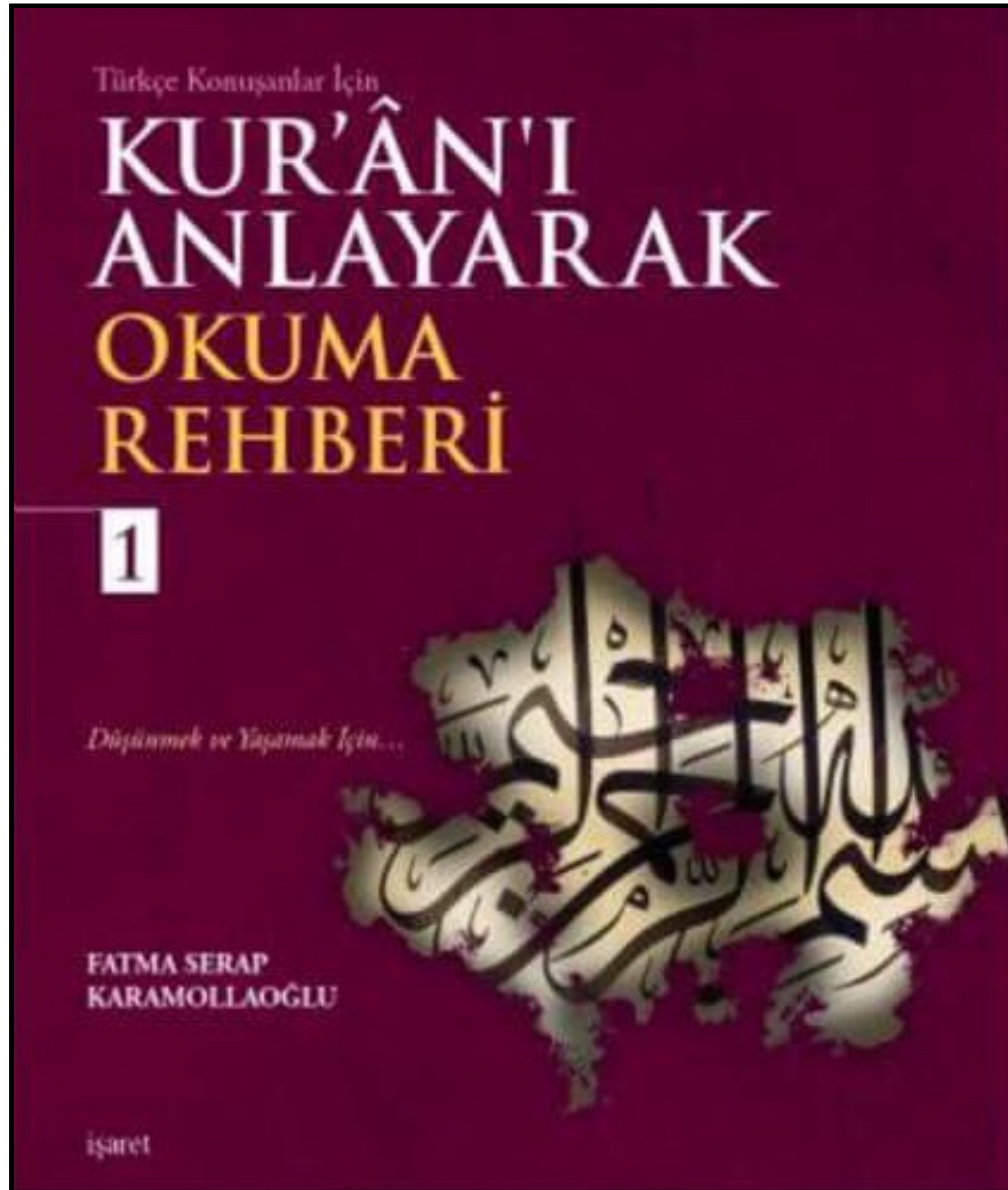
مُدْرِسِي الْمَدْرَسَةِ	رَأَيْتُ	Fiil cümlesi
Mef'ul	Fiil + Fâil	Cümlenin öğeleri
Mansub	Fail: zamir Mahallen Merfu'	İrab durumu
Ye harfi	Mebni	İrab alameti

رَأَيْتُ : Mazi fiil, sükun üzerine mebni, **irabda mahalli yok.**

تُ : Muttasıl zamir, damme üzerine mebni, mahallen **merfu'**, fâil.

مُدْرِسِي الْمَدْرَسَةِ : Mef'ûl, **mansub**, nasb alameti fetha yerine geçen **ye**, çünkü kurallı erkek çoğul. (İsim tamlaması. **مُدْرِسِي** : muzaf, **الْمَدْرَسَةِ** : muzafun ileyh.)

Fatma Serap Karamollaoğlu

**Türkçe
Konuşanlar
İçin
Kur'ân'ı
Anlayarak
Okuma
Rehberi**

Lütfen
abone olmayı
unutmayalım 😊

Kur'an'ı

Anlayarak Okuma Rehberi